

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Határon túli levelező tagozat

Kertészmérnök alapképzési szak

**Eltérő szaporítási mód és idő hatása három orvosi kamilla
(*Matricaria recutita* L.) fajta virághozamára és illóolaj- tartalmára
a Vajdaságban**

Belső konzulens: Gosztola Beáta

Belső konzulens

intézete/tanszéke: Gyógy- és Aromanövények

Tanszék

Külső konzulens: Horák Kornél

Készítette: Horváth Kátai Rebeka

Zenta

Kísérletemet 2023/24-ben végeztem szabadföldi körülmények között Zenta területén a Vajdaságban, Szerbiában. Kísérleti munkám folyamán az orvosi kamilla három különböző fajtáját vizsgáltam ('*Lutea*', '*Soroksári 40*' és '*Zloty Lan*'). Arra voltam kíváncsi, hogy a különböző szaporítási módok (állandó helyre vetés és palántázás) valamint az eltérő szaporítási idők (ősz és tavasz) hogyan befolyásolják a növények fejlődését, virághozamát és a virágzatok illóolaj-tartalmát. Összesen 3-féle szaporítási módot vizsgáltam: őszi helybevetés, tavaszi helybevetés és tavaszi palántázás. Erre a célra 9 db különálló parcellát létesítettem.

Az őszi helybevetést 2023. szeptember közepén végeztem el, a tavaszi vetést 2024. március végén, a palántákat pedig március elején vetettem el szaporítóládákba, a kiültetésükre pedig április közepén került sor.

Amikor a fajták teljes virágzásba borultak, lemértem a növénymagasságukat, virágzatátmérőjüket, diszkoszátmérőjüket, majd minden fajtából 10 bokorról leszedtem az összes virágot, megszámoltam őket, illetve lemértem a friss tömegüket, majd 10 nap száradás után a száraz tömegüket is. Ezután az illóolaj-tartalom vizsgálat következett az egyetem laboratóriumában fajtánként és kezelésenként átlagmintából.

A vizsgálat szerint az *őszi állandó helyre vetés* eredményezte majdnem minden esetben a legjobb eredményeket, a legmagasabb értékeket pedig a '*Zloty Lan*' fajtánál mértük. Az ősszel vetett '*Zloty Lan*' növényei átlagosan 73,1 cm-re nőttek, átl. 26,8 mm-es virágzatátmérővel rendelkeztek, egy töről átl. 415 db virágot tudtam leszedni, ahol 100 db friss virágzat átl. tömege 19,6 g volt. Így itt találtam a legnagyobb egyedi friss és száraz virágzathozamot is (átl. 81,5 és 13,8 g).

Az eredmények alapján a '*Soroksári 40*'-es fajta esetén is az őszi állandó helyre vetés volt a legeredményesebb, mivel itt mértem a legerőteljesebb növekedést (átl. 69,1 cm) és a legtöbb és legnagyobb virágzatokat (átl. virágzatátmérő: 26,0 mm, átl. egyedi virágzatszám: 255,8 db, 100 db friss virágzat átl. tömege: 18,4 g, egyedi friss és száraz átl. drogtömeg: 47,1 g és 7,8 g). A '*Lutea*' fajta növekedésében, virágzatméretében és hozamában elmaradt a másik kettőtől, de azért itt is többnyire az őszi helybevetés bizonyult a legjobbnak.

A különböző szaporítási módok és idők nem befolyásolták jelentősen a virágzatok illóolaj-tartalmát, ez esetben a '*Soroksári 40*'-es fajta rendelkezett a legmagasabb felhalmozási szinttel (1,12 g/100 g), de ettől nem maradt el jelentősen a másik két fajta illóolaj-tartalma sem (1,05-1,06 g/100 g).

Az eredményekből következik, hogy Vajdaságban célszerű az orvosi kamillát ősszel állandó helyre vetéssel szaporítani, és a vizsgált fajták közül legjobb eredmények a '*Złoty Lan*'-től várhatók.